

Vraag aan het college hoe zit het met de stemverhouding in de regio (T)

Antwoord:

De verschillende gemeenschappelijke regelingen hebben hun eigen regels over stemverhouding. Die regels kunnen in de loop van de tijd ook wijzigen.

Daarbij wordt voorop gesteld dat in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regelingen in onze regio in de praktijk gezocht wordt naar een breed draagvlak voor belangrijke bestuurlijke besluiten en stemming eerder uitzondering is dan regel.

De stemverhoudingen zeggen niet alles over de mate van invloed op de besluitvorming. Er komt ook betekenis toe aan inhoudelijke argumenten, aan de bereidheid tot het vinden van een compromis en aan gezag.

Een fusie tussen de gemeenten Duiven, Westervoort, Zevenaar en Doesburg zou betekenen dat gemeenschappelijke regelingen 1Stroom, de SDL (Samenwerking de Liemers) en SALD (Streekarchief De Liemers en Doesburg) worden opgeheven. Het bevoegd ligt dan volledig bij de gemeenteraad.

Een Liemerse opschaling zou voor GRHVOL (Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers) betekenen dat de nieuwe gemeente een meerderheid van stemmen heeft. De gemeente Duiven heeft op dit moment één van de drie stemmen in deze samenwerking met de gemeenten Zevenaar en Montferland.

De Veiligheidsregio Gelderland-Midden kent de volgende stemverhouding (artikel 12 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden).

Artikel 12 De besluitvorming

1. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem.
2. De besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
3. Besluiten betreffende de (meerjaren-) begroting en de jaarrekening, alsmede de aan de begrotingen ten grondslag liggende (meerjaren- beleidsplannen worden genomen op basis van gewogen stemrecht. Het stemgewicht voor elke gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar, zoals dit is opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek, waarbij de volgende verdeling geldt:

- gemeenten tot 40.000 inwoners: 1 stem
- gemeenten met 40.000 tot en met 100.000 inwoners: 3 stemmen
- gemeenten met meer dan 100.000 inwoners: 5 stemmen.

Op basis van de huidige inwonertallen hebben de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort dus elk 1 stem en Zevenaar 3 stemmen bij de voor de gemeenten belangrijkste besluiten. Als ze zouden fuseren tot een gemeente met meer dan 100.000 inwoners, dan heeft de nieuwe gemeente 5 stemmen.

De Groene metropoolregio kent de volgende stemverhouding (artikel 18 van de Gemeenschappelijke Regeling Groene metropoolregio).

Artikel 8 Vergaderingen

1. Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen.
2. Leden van het algemeen bestuur hebben een stemverhouding naar rato van de grootte van de gemeente.
3. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur per gemeente wordt jaarlijks op 1 januari bepaald naar inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers, aan de hand van de volgende staffel:
 - Tot 20.000 inwoners: 1 stemmen
 - 20.000-49.999 inwoners: 2 stemmen
 - 50.000-99.999 inwoners: 3 stemmen
 - Meer dan 100.000 inwoners: 4 stemmen
4. In afwijking van het eerste lid worden besluiten omtrent de begroting en jaarrekening genomen met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen. Een besluit is aangenomen indien de meerderheid van stemmen ook de meerderheid van de inwoners van de regio vertegenwoordigt.

Op basis van de huidige inwonertallen hebben de gemeenten Doesburg en Westervoort dus elk 1 stem en Duiven en Zevenaar elk 2 stemmen bij de voor de gemeenten belangrijkste besluiten. Als ze zouden fuseren tot een gemeente met meer dan 100.000 inwoners, dan heeft de nieuwe gemeente 4 stemmen.

Vraag: Zijn we na de fusie wel al meteen een 100.000-plus gemeente of niet en wat betekent dat evt. verschil (T)

Antwoord:

Of we na een fusie van vier gemeenten meteen een 100.000-plus gemeente zijn is afhankelijk van de datum van de fusie en de ontwikkeling van het aantal inwoners tot dat moment.

De meest actuele inwonersaantal op basis van voorlopige cijfers van het CBS zijn (bron: Waarstaatjegemeente.nl).

Doesburg	11.120
Westervoort	15.202
Duiven	24.937
Zevenaar	45.212
Samen	96.471

Op basis van de plannen voor woningbouw en de verwachte demografische ontwikkeling is het realistisch te veronderstellen dat de gezamenlijke gemeenten binnen enkele jaren kunnen groeien naar meer dan 100.000 inwoners.

Het hebben van dit aantal inwoners is van juridische betekenis in stemverhoudingen in een aantal gemeenschappelijke regelingen. Het aantal inwoners is ook van belang voor de hoogte van de uitkering van het gemeentefonds.

Het is verder van belang in de bestuurlijke positionering van een gemeente in relatie tot de provincie, het rijk en de Europese unie. Daarbij is het geen juridische grens. Met 96.471 inwoners zou de gemeente de 35^e gemeente van Nederland zijn qua inwoner aantal. Net iets minder dan Helmond, maar net wat groter dan Purmerend en Amstelveen.